

0	2	4	6	8	10	13	16	22	27	33	39	47	55	63	72	82	93	96	99	100

MIELIPIDE

LUKIJALTA

Iso muutos on välttämätön

Globaalit päästöt kasvavat lähes pystysuorana viivana mutta siitä huolimatta ilmasto on kadonnut otsikoista lähes kokonaan, kirjoittaa Suomen Kuvalehti numero 18.

Artikkelin mukaan tilastoidun ilmastohistorian 13 lämpimintä vuotta ovat osuneet 15 viime vuodelle.

”Jos päästöjä ei saada kuriin ja maapallon lämpötila nousee yli kaksi astetta, voi tilanne muuttua hallitsemattomaksi.”

Jäätiköiden sulaminen aiheuttaa merenpinnan nousemisen myötä valtavia ongelmia, ja toisaalla kuivuuden ja rajui- ilmojen seurauksena syntyy muuta konkreettista kaaosta.

Tiedemiehet ovat selvittäneet myös niin sanottujen

ilmastoskeptikkojen esittämiä hypoteeseja lämpenemisen luonnollisista syistä, mutta mikään ei ole muuttanut tiedeyhteisössä vallitsevaa käsitystä ihmisen vaikutuksesta maapallon lämpenemiseen.

Haastateltu professori Markku Kulmala sanoo, että vaikka epävarmuustekijöitä on, tiedemaailma ymmärtää, että tilanne on jo hirveän paljon pahempi kuin viisi vuotta sitten. Eikä tämä ratkea toiveajattelulla. Meidän pitäisi yhtä aikaa saada ihmiset ymmärtämään, että iso muutos on välttämätön, koska riskit ovat suuret.

Ongelmaan kytkeytyy lukuisia muita piirteitä, esimerkiksi elämää ylläpitävien ekosysteemien heikentyminen, joita ovat

muun muassa fotosynteesi, ilmakehä, veden kiertokulku ja ravinteiden kierto.

Kun maapallon väestön määrä yhä kasvaa, kaikkein tärkeimpään, ravinnon tuottamiseen, tarvittavat varannot hupenevat. Eivätkä vain ne, vaan kaikki keskeiset luonnonvarat hupenevat maailmalla ennen näkemätöntä vauhtia. Niiden kulutus on 50 viime vuoden aikana kuusinkertaistunut.

Yhä köyhemmäksi käyvässä elinympäristössä ihmiskunnan pitäisi ratkaista, mistä nopeasti kasvava maapallon väestö saa tulevaisuudessa ruuan ja puhtaan juomaveden.

Ongelmista ulospääsytietä etsitään nyt ”vihreästä taludesta”. Siinä bruttokansan-

tuote edelleen kasvaisi, mutta luonnonvaroja käytettäisiin vain sen verran kuin maapallo kestää. Tutkijat puhuvat talouskasvun ja luonnonvarojen irtikytkemisestä.

Vihreä talous vähentää köyhyyyttä, luo uudenlaista liike-toimintaa ja uusia työpaikkoja. Kasvu ei kuitenkaan perustu luonnonvarojen kestättö-mään kulutukseen. Vihreän talouden suuri haaste on irrottaa talouskasvu ja hiilidioksidipäästöt toisistaan. Nyt ne kulkevat tiiviisti käsi kädessä, kertoo lehti.

Iso muutos siis on välttämätön, koska riskit ovat suuret! Mutta mihin ollaan valmiita? Aineellinen kulutus näyttää vain kiihtyvän. Lisää lentoko-

neita yhä useammin matkustaa yhä kauemmas. Entistä suu- rempia asuntoja ja vapaa-ajan asuntoja; yhä useammassa taloudessa kakkos- ja kolmosauto. Tietysti myös lisää tietöstä.

Lihaa pöytään pian sielläkin, missä äsken nähtiin nälkää. Kohta äskeisten kehitysmaidenkin ihmisillä ongelmana kasaantuvat tavaramäärät ja niin edelleen.

Miten vaimentaa houkutus- ten valta ihmismieleen?

Pyrkimykset muutokseen ovat olleet hampaattomia kaiketi siksi, että todellisten muutosten pelätään sekoittavan maailmantalous yhä enemmän solmuun.

Esko Aspiavaara
Savonlinna

JAANA KANKAANPÄÄ

Esko Aspiavaara pelkää, miten maapallopille käy, kun aineellinen kulutus näyttää vain kiihtyvän. Eelis Pulkkisen mukaan on ennen aikaista paasata ylettömästi maapallon tuhoutumista.

Ilmastonmuutos kiihtyy

Tällaista otsikointia liittyy Rion ilmastokokouksen mainontaan ja siitä oli julkaisu myös Lapin Kansassa 18.6. Göteborgin yliopiston tutkijat olivat tuoneet julki, että Pohjoiseen jäämereen ei sitoudukaan enää yhtä paljon hiilidioksidia (CO2) kuin ennen. Asiasta saa sellaisen käsityksen, että siellä on aikaisemmin noin vain luennnut ilmakehästä hiilidioksidia veteen suuret määrät.

Hiilidioksididi toki liukenee veteen, mutta ei siellä pohjoisilla alueilla ole niin paljon hiilidioksidia, että se suoraan ilmasta liukenisi veteen.

Ilmakehässä hiilidioksidin ja vesihöyryn reagointi on tehokkaampaa. Hiilidioksididi synnyttää kanssa reagoidessaan hiilihappoa (H2CO3). Vedessä olevat viherlevät ja -hiukaset ovat kautta aikojen nielleet hiilidioksidia yhteytystoimintansa. Niiden avulla

hiilidioksididi sitoutuu normaaliin kiertoon.

Lähes hysteeristä otsikointia on esiintynyt ilmastoa käsittelevissä keskusteluissa parina viimeisenä vuosikymmenenä.

Jos ilmasto ei olisi lämmennyt tähän nykyiseen tilaa, olisivat elinolosuhteet täällä Pohjois-Euroopassa liian raat ihmisten elämälle. Heinät kyllä kasvavat kylmemmässäkin. Porot ja muut märehtijät syövät heinää ja muuta maasta

nousevaa. Niiden turkki suojaa kylmyydeltä.

On ennen aikaista ja itse asiassa hätävarjelun liioittelua paasata ylettömästi maapallon tuhoutumisesta. Tuhoutumisen uhkia toki on, mutta ne eivät ole ilmakehässä ja sen muutoksissa, koska se on aina muuttuvassa tilassa.

Varsinaiset uhkat tulevat maan sisuksista, kuten uutisista on voitu nähdä joka viikko. Tulivuorten toiminnan ja

maanjäristysten vilkastuminen mannerlaattojen liikkeiden tuloksena on aiheuttanut kokonaisten kylien häviämistä asukkaineen mutavyöryihin.

Ei voi jättää pois uhkatekijöistä kriisivaltioiden harjoittelua atomiaseilla. Siinä on maailman silmäätekeville viisailla tärkeämpää tehtävää kuin siunailla, että lämpeneekö se vai viileneekö.

Eelis Pulkkinen
Ylitornio

Missä viipty EU:n ja Suomen eCall-palvelu?

Yksi EU:n yhteisen liikennepoliitiikan keskeisistä tavoitteista on liikenneturvallisuuden parantaminen. Liikenneturvallisuutta pyritään parantamaan esimerkiksi ottamalla käyttöön eCall-palvelu.

Palvelu perustuu automaattiseen hätäviestipalveluun, jossa ajoneuvon tietojärjestelmä tekee törmäyksen sattussa automaattisen hälytyksen hätäkeskukseen.

Hälytyksen kautta pelastuslaitos saa välittömästi tietoonsa kolarin paikan sijainnin, ajoneuvon tyypin sekä onnettomuudessa mukana olleiden henkilöiden lukumäärän.

Jos järjestelmä olisi täysimittaisessa käytössä Euroopassa, sen avulla voitaisiin pelastaa arvion mukaan jopa 2500 ihmishenkeä vuodessa.

Vaikka järjestelmä saattaa

Mitro Repo
Euroopan parlamentin jäsen
S&D-ryhmä

Minusta on tulossa syrjäytynyt

Yritän opiskella, mutta joudun sietämään edelleen yli kaksikymppisenä opiskelupaikalla selvää kiusaamista, pilkkaamista sekä seksuaalista häirintää.

Oletettavasti tämä johtuu suurelta osin epäsosiaalisuudestani, joka puolestaan johtuu siitä, etten vuosikausia jatku- neen koulukiusaamisen takia erityisemmin pidä ihmisistä.

Muiden opiskelijoiden käytöshäiriöt (joille ei tietenkään voida mitään, täytyyhän ihmisten saada ilmaista itseään vapaasti) häiritsevät opiske- luun keskittymistä. Koska en koe velvollisuudekseni sietää muilta ihmisiltä mitä tahansa, en tämän takia jaksa opiskella oikein toissani.

Yritän käydä opiskeluun kuuluvaa harjoittelua. Yhdestä paikasta minut häädetään siksi,

En halua syrjään

Täällä maalla ei oo busseja vaan linja-autoja, ja nekin kulkee vain kouluaikoina.

ANSSIN VASTAUS VIKON KYSYMYKSEEN

Ota kantaa tekstiviestillä

- Harmittaa, suututtaa, ilahduttaa, ihmetyttää?
- Jaa mieltipiteesi muiden lukijoiden kanssa lähettämällä se tekstiviestillä numeroon 173 172.
- Viestin enimmäispituus on 160 merkkiä ja yhden viestin hinta 50 senttiä.
- Viestin alkuun tunnus MT LU.

Paras?

Stubb muka paras. Hän ei ole saanut mitään aikaiseksi jos verrataan Väyryseen. Samoin Stubbin ja kokoomuksen Nato myönteisyys.

Älkää leikkikö tulella

Ei maata myöden

Niittomiehet hoi, älkää jyystätkö maata myöden. Jättäkää riittävän pitkä säнки.

Ei nimimerkkiä

Vapaa lehdistö

Jos kritiikin kohteena onkin tuottajan laatu, siitä ei kirjoiteta sanallakaan.

Toinen kritikko

Missä tuottaja?

Lihaketjussa on siis kaksi osapuolta, teollisuus ja kauppa? Ei tuottajaa? Eri maiden tuottajahintoja seuratan kaupan johto voisi tietää miksi SOK kukoistaa.

Ei nimimerkkiä

Aurinkoenergiaa

Ympäristökokous on Brasiliassa, mutta miksi näissä lämpimissä maissa ei käytetä aurinkoenergiaa, kun sitä ja tekniikkaa on?

Padottu maa

Mallia susi

Tilatukijärjestelmän Suomi-malli on susi: tuetaan pellon-omistusta viljelyn sijasta. Onko tuen kapitalisointi vuokriin MMM:n tavoitteena uuidustuk- sessakin?

Uudistaja

Turhaa puhetta

Maatalousko suuri vesistö-kuormittaja? On kateellisten kakkapuheita. Täysin asiantuntemattomien, amatööriörien väite.

Mv

Tuoteseloste

Kantakirjahan on eläimen tuoteseloste. Miksei ulkomainen ostaja sitä tarvitse, jos kotimainenkin? Pieni kustannus eläinkaupassa.

Kerran höynäytetty

Perunan hinta

Kantrissa tuottaja syytti Vakka-Suomea varhaisperunan tuottajajhinnan laskusta? Keskusliikkeillä lienee kai roolinsa asiassa.

Kollega Hämeestä

VIERASKOLUMNI

Tyly paikka

Erilaisissa onnellisuusvertailuissa Suomi sijoittuu yleensä muiden pohjoismaiden kanssa kärkisijoille.

Meillä on koululaisten Pisa-tutkimus, jolla osoittamme keskimääräisen oppimiskykymme mitalisarjan. Meillä on uhrautumalla luotu hyvinvointi, joka takaa tulonsiirtojen viidakon elämän matkalla ja eläkkeen suomaan turvaa vanhanakin. Meillä on kehittynyt demokratia, vain hiukan kärsinyt alemman luokan korruptiokerroin ja naisilla suuresti tasa-arvoa.

Kaikki hyvin?

Olemme herkkä sille, jos joku vieras näkee tämän kuvan takana toisenlaista todellisuutta. Taannoin uusiseelantilainen ministeri sanoi parlamentti-väittelysssä, että Suomessa tehdään poikkeuksellisen paljon henkirikoksia ja perheväkivalta on yleistä.

Pahastuimme. Mitä ne meidän tilastomme maapallon toiselle puolelle kuuluvat. Pidetään nämä asiat perhepiirissä.

Sepä se ongelma onkin. Asioita pidetään liikaa perheiden piirissä, koska kysymys on kunniasta. Kunnia ja menestyksen piiri ovat Suomessa asioita, joiden taakse musta todellisuus liian usein haudataan. Mitäs ne ihmisten asiats meille kuuluvat.

Yli 70 perhesurmaa vajaan kymmenen vuoden aikana. Se on maailmanennätys, jota emme esittele japanilaisille turisteille. Uhrir ovat poikkeuksetta lapsia ja naisia – omia lapsia, omia vaimoja tai kumppaneita.

Niissä julmissa teoissa ei ole mitään kaunista tai puolusteltavaa, sillä kunniamurhiahan ne ovat – jotakin samaa, kuin paheksutussa kurdikulttuurissa, josta Jari Tervo kirjoitti vahvasti viime vuoden romaanissaan.

Minut lyö aina sama voimattomuuden ja surun tunne, kun näistä tapauksista kuulee. Kauhea sanaa, mutta uutistulva on arkipäiväistänyt hirvittävät terroriteot sisällissotaa käyvisä maissa, mutta nämä tulevat aivan iholle.

VERKOSSA SANOTTUA

Sudet piholla herätti tunteita

Tämän viikon terävimmät lukijakommentit tulivat uutisesta, jossa kerrottiin susien vierailevan säännöllisesti talojen piholla Sotkamossa.

”Mitä Suomessa pitää tapahtua, ennen kuin Helsingin suden suojelijat tajuavat tilanteen. Ei kai lapsen tarvitse joutua suden suuhun. Minun lapsuudessani 50 vuotta sitten ei tarvinnut pelätä susia. Ne pidettiin kurissa aputunalla. Sinne Helsingin puistoon voisi viedä vaikkapa viiden suden lauma ihailtavaksi”.**Merja Hellsten** kirjoittaa.

”Kuula kalleon, kuoppa sinne saunan taa, susi sinne ja turpa kiinni. Sillä tästä ylisuojelusta selvittään. Ei ole oikein ituhippi-cityhörhöily. Susi on erämaapeto

Ensimmäinen kysymys on aina miksi ja toinen heti perään: miten siitä voi lähipiiri tai yhteisö koskaan selvitä?

Raskasta on sekin, että niin usea tapaus on tehty keskellä maaseutua. Olen miettinyt paljon sitä, onko maaseutu jää- mässä itse luotujen myyttiensä vankiksi, käpertymässä vihan, pelkojen ja toivottomuuden umpikujaan.

Isänmaallinen maaseutukuvamme on rakennettu sankari- talonpoikien tai paremminkin sankariperheiden menestysel- le sodan, rauhan ja yrittämisen pelikentillä. Maaseudulla on vahva pärjääminen, voiman ja mustan kateuden kulttuuri. On tämänkin ääneen sanottava.

Yhä harvempi menestyy ja jokaista menestyjää kohti on enemmän kuin yksi vähemmän menestynyt – niillä kovilla menestynyt – niillä kovilla itsellemme asettaneet. Menneisyyden paine ja kunnian käsitykset voivat tehdä maaseudusta tylyn paikan epäonnistujalle.

Riman asetamme itse, mutta kyllä sitä korkealla pitää koko yhteisö ja kokonainen sukupolven ketju. Liian usein olemme hiljaa tai mutisemme selän takana sen sijasta, että kysyisimme suoraan kaverilta: ”kuinka sinä jaksat?”.

Ero tai parisuhdekriisi on ollut yhteinen selittävä tekijä suuressa osassa näitä tapahtu- mia. Suomalaiseen suhteeseen liittyy yhä merkillinen omista- misen ajatus. Tästäkin pitäisi puhua, sillä monet näkevät eron kokonaiseen sukuun tai jopa pitääjän kohdistuvana loukkauksena ja häpeänä. Voin sanoa, että jotakin tiedän tästä itsekin.

Puhukaa. Puhukaa kaikki. Rakkautta ei pidä kapitalisoida eikä liiton loppumisesta rangaista. Ei etenkään niitä, joita rakastaa eniten.

TIMO KAUNISTO
on alastarolainen talonpoika.

timo.kaunisto63@gmail.com

ja sellaisena pysyy ja Suomessa ei juuri erämaita enään ole, mutta Venäjällä sitä riittää ja susia myös, joten koko suojelu ihan turhaa!” Toiska sanoo.

Susia puolustava nimimerkki Väärin toimiva, vääränlainen susi muistuttaa laista: ”Ihan vaan tiedoksi, laki suomessa suden suojelee ja tiukasti suojeleekin. Ei ole mitään suden suojelijoita olemassakaan, miksi suojeltua tulisi suojella.”

Uutinen Islannin ilmaval- vonnasta sai nimimerkit AK ja Jorma kyselämään, miksi Islan- nin ilmatilaa pitäisi valvoa.

”Avoimeksi on jäänyt se kysymys miksi ei-nato maan odotetaan valvovan nato maan ilmatilaa? Valvokaa itse revii- rinne, ois tässä vähän muutakin tekemistä”, AK kysyy.

AIMO VAINIO

linja-autolla tai junalla liikkua lyhyitä matkoja. VR on karsinut täältäkin henkilöliikenteen ja lähin mahdollisuus käyttää junaa on 80 kilometrin päässä. Lähin linja- autopyysäkki on 10 kilometrin päässä. Kir- konkylään on matkaa vajaa 20 kilometriä, joten kyllä se loppumatkakin taittuu omalla autolla.”

”Omalla autolla pääsee sillon kun haluaa ja sinne mihin haluaa. Eikä tarvitse raahailla ostoksiaan tai pakaseejaan pysäkillä ja pysäkillä pois”, Myy kirjoittaa.

Vielläkö käytät viikatetta?
Kerro osoitteessa *www.maa- seuduntulevaisuus.fi*, vieläkö käytät viikatetta ja jos käytät, niin mihin.

AIMO VAINIO